

This Question Paper consists of 30 questions [Section-A (22) + Section-B (4+4)] and 8 printed pages.

આ પ્રશ્નપત્રમાં 30 પ્રશ્નો [વિભાગ-A (22) + વિભાગ-B (4+4)] અને 8 મુદ્રિત પાનાં છે.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

અનુક્રમાંક

Code No. 65/SS/A/GU
કોડ સં.

SET / સેટ

A

HOME SCIENCE (Theory) ગૃહ-વિજ્ઞાન (સિદ્ધાંત) (321-GU)

Day and Date of Examination _____
(પરીક્ષાનો દિવસ અને તારીખ)

Signature of Invigilators 1. _____
(નિરીક્ષકોના હસ્તાક્ષર)

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 4 Write your Question Paper Code No. 65/SS/A/GU-A on the Answer-Book.

સામાન્ય સૂચના :

- 1 પરીક્ષાર્થી પ્રશ્નપત્રના પ્રથમ પાના પર પોતાનો અનુક્રમાંક અવશ્ય લખે.
- 2 કૃપયા તપાસી લેવું કે પ્રશ્નપત્રના કુલ પાનાં અને પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પ્રશ્નોની સંખ્યા, પ્રથમ પાનામાં ઉપર જણાવેલી સંખ્યાથી સમાન હોય. તે પણ ચકાસી લેવું કે પ્રશ્નો ક્રમમાં છે.
- 3 ઉત્તર પુસ્તિકામાં કોઈ પણ ચિહ્નો બનાવવા અથવા નિર્દિષ્ટ સ્થાનો સિવાય અન્ય કોઈ સ્થાન પર અનુક્રમાંક લખતા પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
- 4 ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/SS/A/GU-A લખવી.

65/SS/A/GU-321-G-A]

1

[Contd...

HOME SCIENCE (Theory)

ગૃહ-વિજ્ઞાન (સિદ્ધાંત)

(321-GU)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

સમય : 3 કલાક]

[અધિકતમ ગુણ : 80

-
- Note :**
- (i) This Question Paper consists of **two** Sections, viz., 'A' and 'B'.
 - (ii) **All** questions from Section 'A' are to be attempted.
 - (iii) Section 'B' has two options. Candidates are required to attempt all questions from any **one** option only.
 - (iv) Draw neat, clean and labelled diagrams wherever necessary.

- નોંધ :**
- (i) આ પ્રશ્નપત્રમાં બે વિભાગ છે જેમ કે 'A' અને 'B'.
 - (ii) વિભાગ 'A'માંથી બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
 - (iii) વિભાગ 'B'માં બે વિકલ્પો છે. પરીક્ષાર્થીએ માત્ર કોઈ એક વિકલ્પના બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
 - (iv) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ, સુંદર અને નામાંકિત ચિત્ર દોરો.
-

SECTION – A

વિભાગ – A

- 1 Mention two unethical behavior of a builder due to which his contract was cancelled by the company. 1
બિલ્ડરના બે અનૈતિક વર્તનોનો ઉલ્લેખ કરો જેના કારણે કંપની દ્વારા કરેલ તેનો કરાર રદ કરવામાં આવ્યો હતો.
- 2 Give two reasons for getting the children vaccinated for DPT. 1
બાળકોને DPTની રસી અપાવવાનાં બે કારણો જણાવો.

- 3 Suggest any two play activities for a six year old boy that can help develop his fine muscles. 1
 છ વર્ષના બાળક માટે કોઈ પણ બે રમત પ્રવૃત્તિઓ સૂચવો જે તેના સ્નાયુઓના વિકાસમાં મદદ કરી શકે.
- 4 After doing graduation in textiles your sister is trying to find a job. Mention two areas where she can find employment. 1
 ટેક્સટાઈલમાં ગ્રેજ્યુએશન કર્યા પછી તમારી બહેન નોકરી શોધવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે. રોજગારના એવા બે ક્ષેત્રોનો ઉલ્લેખ કરો જ્યાં તેને રોજગાર મળી શકે છે.
- 5 Write any four skills you have learnt in home science which can help in your everyday life. 2
 તમારા રોજિંદા જીવનમાં મદદરૂપ થઈ શકે એવા કોઈ ચાર કૌશલ્યો જે તમે ગૃહ-વિજ્ઞાનમાં શીખ્યા તે લખો.
- 6 How do pickles get spoilt? What three ingredients can be added in them to prevent spoilage? 2
 અથાણાં કેવી રીતે બગડે છે ? તેમનો બગાડ અટકાવવા માટે કયા ત્રણ ઘટકો ઉમેરી શકાય છે ?
- 7 Your sister has to clean her house before shopping and preparing dinner for 20 guests. In what four ways planning would help her achieve all her goals? 2
 તમારી બહેનને ખરીદી કરવા જતાં પહેલાં તેનું ઘર સાફ કરવાનું છે અને 20 મહેમાનો માટે રાત્રી ભોજન તૈયાર કરવાનું છે. કઈ ચાર રીતો તેને તેના તમામ લક્ષ્યો હાંસિલ કરવામાં મદદ કરશે ?
- 8 What four points should you consider while buying a pressure cooker? 2
 પ્રેશર કૂકરની ખરીદી કરતી વખતે તમારે કયા ચાર મુદ્દા ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ ?
- 9 Seema wants to test if the fabric is of pure silk. Guide her to identify it with the help of burning test and its residue/ash. 2
 સીમા ચકાસવા માંગે છે કે ફેબ્રિક પ્યોર (શુદ્ધ) સિલ્કનું છે કે કેમ. બર્નિંગ ટેસ્ટ અને તેના અવશેષ/રાખની મદદથી તેને ઓળખવા માટે માર્ગદર્શન આપો.

- 10 You want to buy a jean for your birthday. What four features would you check to ensure that it has good workmanship? 2
 તમે તમારા જન્મદિવસ માટે જીન્સ ખરીદવા માંગો છો. તમે કયા ચાર લક્ષણોના આધારે ખાતરી કરી શકો છો કે તેની પાસે સારી કારીગરી છે ?
- 11 Nissan has opened a new dyeing unit. Make him aware of marbling and tritik techniques of tie and dye so that he can increase his sales. 2
 નિસાને એક નવું ડાઈંગ યુનિટ ખોલ્યું છે. તેને ટાઈ અને ડાઈની માર્બલિંગ અને ટ્રિટિક ટેકનિકથી વાકેફ કરો, જેથી તે તેનું વેચાણ વધારી શકે.
- 12 Fifteen year old Rita feels fatigued especially during her menstrual cycle. The doctor has ascribed its cause to be some nutrient deficiency in her food. Identify the deficient nutrient. Suggest her 3 foods she can include in her meals to overcome this deficiency. Explain any two foods she should avoid as they might interfere in its absorption of this nutrient. 4
 પંદર વર્ષની રીટા ખાસ કરીને તેના માસિક ચક્ર દરમિયાન થાક અનુભવે છે. ડોક્ટરે તેનું કારણ તેના ખોરાકમાં પોષક તત્ત્વોની ઊણપ હોવાનું જણાવ્યું છે. આ પોષક તત્ત્વોની ઊણપને ઓળખો. ઊણપને દૂર કરવા માટે તેણી તેના ભોજનમાં જે ખોરાકનો સમાવેશ કરી શકે તેવા ત્રણ ખોરાક જણાવો. એવા કોઈ પણ બે ખોરાક સમજાવો જે તેણીએ ટાળવા જોઈએ કારણ કે તે આ પોષક તત્ત્વોના પોષણમાં દખલ કરી શકે છે.
- 13 (a) Differentiate between deep frying and shallow frying methods. 4
 (b) What are four reasons when both vitamins and minerals might get lost on cooking?
 (a) ડીપ ફ્રાઈંગ અને શેલો ફ્રાઈંગ પદ્ધતિઓ વચ્ચે તફાવત કરો.
 (b) રસોઈ બનાવતી વખતે વિટામિન અને ખનિજો બંને નષ્ટ થઈ જાય છે, તેના કયા ચાર કારણો છે ?
- 14 Write any eight ways household work can be simplified. 4
 ઘરના કામકાજને સરળ બનાવી શકાય તેવી કોઈ પણ આઠ રીતો લખો.
- 15 Why do adolescents love spending more time with their friends? 4
 કિશોરો પોતાનો વધુ સમય શા માટે તેમના મિત્રો સાથે પસાર કરવાનું પસંદ કરે છે ?

- 16 Your sister found the milk measured by the milk man was less than what she had paid for. In what four ways the milk man may have cheated her? What are her responsibilities in this context? 4
 તમારી બહેને જોયું કે દૂધવાળાએ જે દૂધ માપ્યું હતું તે તેના દ્વારા ચૂકવેલ રકમના માપ કરતાં ઓછું છે. દૂધવાળાએ કઈ ચાર રીતે તેની સાથે છેતરપિંડી કરી હશે ? આ સંદર્ભમાં તેણીની શી જવાબદારીઓ છે ?
- 17 Write any four causes of child labour. How to deal with the problems of child labour. 4
 બાળમજૂરીના કોઈ પણ ચાર કારણો લખો. બાળમજૂરીની સમસ્યાનો સામનો કેવી રીતે કરવો જોઈએ ?
- 18 Write any four differences between knitting and weaving techniques of fabric construction. 4
 કાપડ બનાવવાની ગૂંથણ (નિટિંગ) અને વણાટ (વિવિંગ) તકનીકો વચ્ચેના કોઈ પણ ચાર તફાવતો લખો.
- 19 Convince your brother to save and maintain records of his expenses by telling him four advantages of each. 4
 તમારા ભાઈને તેના ખર્ચનો રેકોર્ડ રાખવા અને બચત માટે સમજાવો અને દરેકના ચાર ફાયદાઓ જણાવો.
- 20 On the basis of which four symptoms each did the health worker differentiate between the children suffering from marasmus and kwashiorkor? What could be one possible reason for this? Suggest any two low cost foods for these children. 6
 આરોગ્ય કર્મચારીએ કયા ચાર લક્ષણોના આધારે મેરાસ્મસ અને ક્વાશિઓરકોરથી પીડિત બાળકોમાં તફાવત કર્યો ? તેનું એક સંભવિત કારણ શું હોઈ શકે છે ? આવા બાળકો માટે ઓછી કિંમતવાળા કોઈ પણ બે ખોરાક સૂચવો.
- 21 List any six non eco-friendly practices that are leading to environment degradation. Give one suggestion each of eco-friendly practice that can replace all these and lead to cleaner environment. 6
 કોઈ પણ છ બિન-પર્યાવરણ મૈત્રીપૂર્ણ પ્રથાઓની સૂચિ બનાવો જે પર્યાવરણ નિમ્નીકરણ તરફ દોરી જાય છે. દરેક ઇકોફ્રેન્ડલી પ્રેક્ટિસમાંથી એક સૂચન આપો જે આ બધાને બદલી શકે અને સ્વચ્છ પર્યાવરણ તરફ દોરી શકે.

22 Sequence the basic steps used for laundering cotton clothes after mending and removing stains : 6

- (i) sorting
- (ii) soaking
- (iii) washing
- (iv) rinsing
- (v) starching / blueing
- (vi) drying

સુતરાઉ કાપડને સુધારી અને ડાઘા-ધબ્બા દૂર કર્યા પછી તેને ધોવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા મૂળભૂત પગલાંઓને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો.

- (i) સોર્ટિંગ (અલગ કરવા)
- (ii) સોકિંગ (પાણીમાં ભીજવવા)
- (iii) વોશિંગ (ધોવા)
- (iv) રિન્સિંગ (પ્રક્ષાલન)
- (v) સ્ટાર્ચિંગ / બ્લ્યુઈંગ (મંડ/ગળી કરવા)
- (vi) ડ્રાઈંગ (સૂકવવા)

SECTION – B

વિભાગ – B

OPTION – I

વિકલ્પ – I

(Housekeeping)

(ગૃહ-વ્યવસ્થા)

23 Outline the steps of repairing an electrical fuse at home. 2

ઘરમાં ઇલેક્ટ્રિકલ ફ્યુઝ રિપેર કરવાનાં પગલાંની રૂપરેખા આપો.

24 How will you make a metal polish at home? 2

તમે ઘરમાં મેટલ પોલિશ કેવી રીતે બનાવશો ?

- 25 You have been hired as an executive housekeeper in a new hotel. What duties will you give to the following staff members who will be reporting to you? 4
તમને એક નવી હોટલમાં એક્ઝિક્યુટિવ હાઉસકીપર તરીકે રાખવામાં આવ્યા છે. તમને રિપોર્ટ કરતાં નીચેના સ્ટાફ સભ્યોને તમે કઈ ફરજો આપશો ?
- 26 Your sister is going to participate in a flower arrangement competition. Tell her eight guidelines she should adopt to make an attractive flower arrangement. 4
તમારી બહેન ફૂલ ગોઠવણી સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા જઈ રહી છે. તેને આકર્ષક ફૂલોની ગોઠવણી કરવા માટે આઠ માર્ગદર્શિકા બતાવો જે તેણે અપનાવી જોઈએ.

OPTION – II

વિકલ્પ – II

(Creative Hand Embroidery)

(કલાત્મક હસ્ત-ભરતકામ)

- 23 What four points would you check to ensure a good embroidery needle for a fine fabric? 2
નાજુક (પાતળા) કાપડમાં ભરતકામ કરવા માટે સારી સોયની ખાતરી કરવા માટે તમે કયા ચાર મુદ્દાઓ તપાસશો ?
- 24 How does age, gender, profession and season influence the choice of colours? 2
ઉંમર, લિંગ, વ્યવસાય અને મોસમ રંગોની પસંદગીને કેવી રીતે પ્રભાવિત કરે છે ?
- 25 Explain the method of transferring design on a fabric by using carbon paper. 4
કાર્બન પેપરનો ઉપયોગ કરીને કાપડ ઉપર ડિઝાઈન ટ્રાન્સફર કરવાની પદ્ધતિ સમજાવો.
- 26 Briefly describe chain stitch and satin stitch with help of Illustrations. 4
ચેન સ્ટિચ અને સાટીન સ્ટિચનું ટૂંકમાં સચિત્ર વર્ણન કરો.

Blank Page

